

• Lehesse különböző forrásokból származó földrajzi információt hézagmentesen egyesíteni, és ezeket megosztani különféle felhasználók és alkalmazások között.

• Lehesse egy adott szervezeti szint adatait minden más szinttel megosztani – részletes adatokat vizsgálódásra, átfogó adatokat stratégia célokra.

• Legyen a kormányzati célokhoz szükséges információ tartalom gazdag, de ez ne akadályozza a kiterjedt használatot.

• Legyen egyszerű fellelni, hogy az adott feladathoz milyen földrajzi információ érhető el, és azt milyen feltételekkel lehet megszerezni és használni.

• Úgy legyen a földrajzi információ könnyen érthető és értelmezhető, hogy barátságos módon megjelenhessen, a felhasználó választotta alkalmas környezetben.

Közös vonatkoztatási adatok köre, legalább a következőkből áll (kis és nagy felbontásban egyaránt):

- közigazgatási adatok,
- vízrajz, pl. folyók, tavak,
- szállítási útvonalak,
- földrajzi nevek,
- geodéziai alapadatok,
- ortogonális vetítésű képek, beleértve a műholdképeket.

Közös tematikus adatok köre:

- talaj,
- vízgyűjtőterületek,
- ökológiai területek,
- felszínborítottság, településekkel együtt,
- közmű létesítmények helye,
- védett területek,
- földhasználati térképek, területi előírások,
- népesedési adatok,
- szabványos európai négyzethálók (griddek).

A téradat infrastruktúra további néhány különösen fontos környezeti vonatkozású adattal való kiegészítése megfontolandó:

- megfigyelési helyek,
- felszínalatti vizek,
- kezelési és jelentési egységek,
- többcélú műholdadatok,
- természetes kockázati zónák,
- technológiai kockázati zónák,
- szennyezett helyszínek,
- gazdasági adatok,
- környezeti ágazat szabályzatai.

Az INSPIRE kezdeményezés megvalósításában a magyar térinformatikai közösség – a HUNAGI szervezésében – 2001 decembere óta tevőlegesen vesz részt. A szakértői munkacsoportokban *Wirthardt Csaba* (FÖMI), *Kuban Csongor* (HM Térképész Kht.), *Prajczner Tamás* (Geox Kft.) vállalt közreműködést, míg az

együttműködő főigazgatóságok szakértői bizottságának *Remetey-Fülöpp Gábor* a tagja. (A csatlakozó országok egyelőre megfigyelői státuszban vannak, de ez

Marc Vanderhaegen az EU INSPIRE kezdeményezés koordinátora (Foto: HUNAGI)

nem korlátozza véleményalkotási lehetőségeket.)

A legutóbbi brüsszeli INSPIRE értekezleten – *Sikolya Zsolt* HUNAGI elnök részvételével – már a jogszabályalkotás második üteme is porondra került. Március második felében az EURO-

GI közgyűlést megelőző „Tagországok napján” *Marc Vanderhaegen* (DG Envi), az EU INSPIRE kezdeményezés koordinátora adott áttekintést a jogszabályalkotás folyamatának várható alakulásáról. A fogadókészség erősítéséjében az INSPIRE kezdeményezés fejlődésével 2002 nyara óta számos hazai előadás foglalkozott (Agrárinformatikai /AVA/ Konferencia Debrecen, 2003; Országos Térinformatikai Konferencia Szolnok, 2002; GSD16 konferencia Budapest, 2002; GIS Open 2003 konferencia, Székesfehérvár). Az előadásanyagok a HUNAGI weblapjáról (www.hunagi.hu) letölthetők, vagy megkérhetőek.

Podolcsák Ádám

75 ÉVES A SZOMBATHELYI ÉLELMISZERIPARI ÉS FÖLDMÉRÉSI SZAKKÖZÉP- ÉS SZAKMUNKÁSKÉPZŐ ISKOLA

A szombathelyi ÉFSZ ebben a tanévben ünnepelte 75 éves fennállását. Ebből az alkalomból 2003. április 24–25-én jubileumi rendezvényt tartottunk. A rendezvény rangját emelte, hogy a középfokú földmérő képzés pedig 35 éves Magyarországon.

A kétnapos ünnepség során az iskolában kiállítás segítette feleleveníteni a 75, illetve 35 év emlékeit. Az iskola évkönyvet is megjelentetett. Ez az első olyan dokumentum, amely rendszerezve örökíti meg fennállásának legfontosabb történéseit.

A meghívott vendégek köre a két tagozat minden kapcsolatára kiterjedt: OM, FVM, szomszédos megyék, társiskolák, fenntartók, egyetemek, főiskolák, illetve Vas megye és Szombathely politikai, oktatási, gazdasági, társadalmi szervezetei, a gyakorlati képzőhelyek, támogatók.

A rendezvény keretében zajlott a Földmérő szakmai nap, az Élelmiszer-ipari szakmai nap, illetve a záróünnepély, melyen államtitkári, polgármesteri köszöntő, kultúr-műsor, kitüntetések átadása és a zárzó után állófogadás keretében baráti beszélgetésekre is volt lehetőség.

A földmérő szakmai napon nyolc előadás hangzott el. Az előadások témái a múlt és jelen, gondok és sikerek, emlékek és jövőképek gondolatköréből merítettek. Levezető elnök Purzsás György igazgatóhelyettes volt, a rendezvényt is ő nyitotta meg. Ismertette a programot, röviden bemutatta iskolánkat, körülményeinket. Üdvözlő gondolatait követően átadta a szót az előadónak, miután szakmai életútjukat röviden bemutatta a hallgatónak. A következőkben az elhangzott előadások tömör összefoglalóit ismertetjük.

- Nagy Lajos, az OM szakképzési főosztályvezető főtanácsosa kiemelte a szakma speciális jellegét, az önmeghatározás fontosságát, melyet a szakmának kell megtenni. Kifejtette az OM tevékenységét a szakképzést illetően, ismertette a kormány jelenlegi tevékenységét, terveit a szakoktatást érintően. A várható változásokra hívta fel a figyelmet: kamarák növekvő

szerepe, a gazdasági szféra erősödő hatása a szakoktatásra, finanszírozási problémák, Országos Képzési Jegyzék karbantartása. Biztosította az iskolát, hogy az itt folyó képzésekre az országnak szüksége van, de fejleszteni folyamatosan szükséges. További sikereket kívánt az iskola tanárainak, diákjainak.

- Pataki Tamás az FVM KSZI főigazgatója előadásában az EU csatlakozással kapcsolatos, a szakoktatásra háruló feladatokat elemezte. Kiemelte, hogy a XXI. sz. elején a csatlakozástól függetlenül is fontos feladatok várnak a szakképzésre. A politikának nagyon fontos részévé vált az oktatás–szakoktatás, mégpedig a nemzeti sajátosságok megtartásával. Ismertette az európai országok közös programjait, jeles eseményeit. Felhívta a figyelmet az élethosszig tartó tanulás, az informatika fontosságára, a minőség folyamatos biztosítására. Záró gondolataiban az uniós

ismereteknek, az idegen nyelvtudásnak, az információtechnológiák széles körű alkalmazásának, a kapcsolattartások bővítésének szükségességét taglalta.

- Dr. Ágfalvi Mihály, a NYME–GEO főigazgató-helyettese a 30 éves főiskola nevében köszöntötte a 75 éves középiskolát. Előadásában a főiskolának a szakközépiskolákkal szembeni elvárásait fogalmazta meg. Szólt a felsőfokú képzések változásairól, gondjairól, a földmérő szakma tartalmi változásairól. A földmérők társadalmi szerepe sokat változott, így az oktatás is vele kell, hogy változzon; integrálódni kell az európai oktatási rendszerekhez. A legfontosabb igény a középiskolákkal szemben az önálló tanulásra való képesség, amely magával vonja a korszerű információforrások ismeretét. Fontosnak tartotta az új technikára való érzékenységet, a folyamatos tanulást, képzést. Bemutatta a főiskola megújított tantervét, mely a leendő hallgatókra vár, és különböző szakirányokat kínál. Előadását a selmeci hagyományokra utaló köszöntéssel zárta: „Jó szerencsét!”

- Dr. Busics György a NYME–GEO főigazgató-helyettese, a szombathelyi szakközépiskola volt diákja visszaemlékezett a kezdetre. A 35 évvel ezelőtti tanároknak, osztályfőnökökre. Személyes emlékeivel visszaforgatta az idő kerekét 1967–71-ig. Kiemelte osztályfőnökük vezető gondoskodását. Fényképfelvételek segítségével idézte fel a négy középiskolai tanév eseményeit. Minden tanító tanárról megemlékezett. Színes élménybeszámolóival élénk varázsolta az akkori tanórák hangulatát, lefolyását. Személyes élményeit felhasználva, végigpergett előttünk a négy év. Visszaidézte a régi kirándulások, szakmai gyakorlatok hangulatát. Előadásának második részében kiemelte a szombathelyi szakközépiskola jelentőségét a főiskolai hallgatók számának tükrében. Azt továbbra is bázisiskolának tekintik, és várják a szombathelyi tanulókat a főiskolára.

- Rába József, az ÉFSZ gyakorlatioktatás-vezetője részletes ismertetőt tartott az iskola, ezen belül a földmérő szak életéről. Összefoglalta a középfokú szakképzés 35 évének jelentős eseményeit, változásait. Megemlékezett az indulásról, a képzésben résztvevő tanárokról, tantervi, tantárgyi változásokról, képzési formákról. Részletesen ismertette a szakközépiskola mai helyzetét, életét. Szólt a finanszírozási, pályázati lehetőségekről, a szakmai fejlesztésekről. Fontosnak tartotta az iskolában folyó pedagógiai-közösségi nevelést, amely különböző programok segítségével erősíti az ifjúság identitástudatát, szakmaiságát. Bemutatta a gyakorlati képzés jelenlegi helyzetét, problémáit, az új vizsgakövetelmény-rendszert. Visszatekintett az elmúlt évek technikai fejlesztésire: 3 mérőállomásra, 3 GPS vevőkészülék, számítógépes terem, lézershintező, szoftverek..., illetve az elvárható további fejlesztések

szükségességére is felhívta a figyelmet. Áttekintette az iskola kapcsolatrendszerét, amely igen széles körű. Ismertette az iskola tanulóinak az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyeken elért kimagasló eredményeit, az előttük álló fejlesztéseket, feladatokat. Végül a gondokról szólt, a beiskolázási nehézségekről, a gyereanyag folyamatos gyengüléséről, az anyagi háttér bizonytalanságáról, a szakképző rendszer átalakulásáról.

• *Jagasics Béla*, a Földmérési Intézet nyugalmazott igazgatója előadásának címe: „Emlékeim a földmérő képzés indításáról, tanácsaim a jövőre”. *Jagasics Béla*, mint a Vas Megyei Földhivatal egykori vezetője, előadásában – bevezetőként – röviden áttekintette a

magyar földmérő szervezet hatósági-hivatali szakvonalra jelen korig történt kialakulását. Ennek során kiemelte a fontosabb eseményeket, nevezetesen:

- az 1867. évi osztrák-magyar kiegyezés egyik kapcsolódó velejárójaként, a magyar kataszteri felmérés irányítása Bécsből átkerült Budára, a magyar Pénzügyminisztériumba;
- 1894-től elkezdődött az állandó székhelyű és működési területű felmérési felügyelőségek alapítása;
- 1950-ben megszűntek a mintegy 50 év óta működő felügyelőségek, és minden megyében földmérési igazgatóság alakult.

Említést tett továbbá a három főbb egyesülési eseményről, így a földadókataszterrel, a földbirtok-politikával és a telekkönyvvel történt egyesülésről.

Megemlékezett az éppen száz évvel ezelőtt, 1903-ban létesített 15. sz. Szombathelyi Felmérési Felügyelőség centenáriumáról is.

A továbbiakban az előadó a szakközépiskolai képzés szombathelyi beindítására emlékezett, aminek ő maga is részese volt. Tapasztalataira és szerzett ismereteire alapozva, a szakiskolai képzés az eltelt három évtized alatt sok jól képzett középfokú tanulói közül – akiket ő is tanított, és a földmérő pályán maradtak – külön is megemlégett néhány nevet:

– elsőnek *Busics Györgyöt*, aki ma a székesfehérvári Geoinformatikai Főiskolai Kar tudományos főigazgató-helyettese; szaklapunkban is publikál;

– *Kiss Péternét*, az egykori *Szalay Katit*, a Vas Megyei Földhivatal Földmérési Osztályának a vezetőjét; óraadóként közreműködik a szakközépiskolai oktatásban, és lelkes titkára az MFTTT Vas megyei szervezetének;

– *Jánosi Flórián* szintén az első, *Rába József* pedig a második beiskolázási év tanulója volt; mindketten az ünnepelt Alma Materük földmérő tanárai; *Rába József* a szakmai társaságunknak is aktív vezetőségi tagja.

Ezután néhány tanáccsal szolgált a fiatal kollégáknak. Közülük az egyik az, hogy a tanulás ügyét az iskolai tanulás után ne tekintsek lezártnak, továbbra is törekedjenek szakismereteik gyarapítására és az aktuális ismeretek megszerzésére. Javasolta továbbá, hogy munkájuk minőségére legyenek mindig igényesek, mivel a földmérő szakmában az alapos, pontos, megbízható munkavégzés fontos követelmény, sok egyéni és közösségi érdek fűződik hozzá.

• *Kiss Péterné*, a Vas Megyei Földhivatal Földmérési Osztályának vezetője „a képzés első diákja voltam” gondolatokkal indította visszaemlékezését. Jókívánságai után, szintén egy személyi emlékeken alapuló történeti utazás segítségével emlékezett a múltra. Visszaidézte az akkori iskola hangulatát, fegyelemtartását, a csínytevéseket. Megemlítette, hogy ők még tankönyv nélkül tanultak, de pótolták ezen hiányosságokat az akkori földmérő mérnökök, akik az első években tanítottak. Jó hangulatú, élményszerű előadásában felidézte a régi nyári gyakorlatok helyszíneit, élményeit, fiúk-lányok kapcsolatát, diákok-tanárok közös munkáját. Az osztályukról készült fotók bemutatása többek érdeklődését is felcsigázta, hiszen látva azokat, visszagondolhattak a 35 évvel ezelőtti „izgalmas” eseményekre.

• *Dr. Németh István*, a Büki Gyógyfürdő Rt. elnöke-vezérigazgatója, mint a képzés első éveinek tanára zárta az előadók sorát. Visszaemlékezése a földmérő szakmával való találkozásának ismertetésével indult. Felelevenítette a rövid pedagógusi pályáját, eseményeit. Fiatal tanárként nemcsak tanított, hanem kollégiumi nevelőtanárként is foglalkozott a tanulókkal. Személyes élményeinek ismertetése után, a jelenkor diákjainak, tanárainak üzenve, felhívta a figyelmet korunk gazdasági-társadalmi elvárásaira, a minőségre, a korszerű ismeretekre, a nyelvtudásra, a folyamatos képzésre, önképzésre. Jókívánságaival zárult a Földmérő szakmai nap.

Rába József
gyakorlatioktatás-vezető

